

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA RUNOVIĆI

**PRORAČUN
OPĆINE RUNOVIĆI ZA 2023.**

-Vodič za građane-

***UZ PRORAČUN OPĆINE RUNOVIĆI ZA 2023.GODINU I
PROJEKCIJU PRORAČUNA ZA 2024. I 2025.GODINU***

Što je Proračun?

- ✿ Proračun je jedan od najvažnijih dokumenta koji se donosi na razini jedinica lokalne samouprave
- ✿ Proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci jedinice lokalne samouprave za proračunsku godinu sadrži i **projekciju** prihoda i primitaka te rashoda i izdataka **za dvije godine unaprijed**
- ✿ Propis kojim su regulirana sva pitanja vezana uz proračun je Zakon o proračunu (Narodne novine 144/21)

Kako se donosi proračun?

- ✿ Proračun donosi predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave (Općinsko Vijeće Općine Runovići)
- ✿ Proračun se prema Zakonu mora donijeti najkasnije do konca tekuće godine za iduću godinu prema prijedlogu kojega utvrđuje načelnik i dostavlja predstavničkom tijelu do 15.studenog tekuće godine
- ✿ Proračunsko planiranje provodi Jedinostveni upravni odjel, koji izrađuje koncept prijedloga za Općinskog načelnika.
- ✿ Proračun nije „statičan“, dokument, već je podložan promjenama tijekom godine.

Sadržaj Proračuna

Proračun se sastoji od općeg i posebnog dijela i od plana razvojni programa

 OPĆI DIO Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja

Struktura prihoda i primitaka te rashoda i izdataka po vrstama,

 POSEBNI DIO sastoji se od plana rashoda proračunskih korisnika iskazanih po vrstama, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

 PLAN RAZVOJNIH PROGRAMA

Plan razvojnih programa je dokument jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sastavljen za trogodišnje razdoblje, koji sadrži ciljeve i prioritete razvoja jedinice lokalne samouprave povezane s programskim i organizacijskom klasifikacijom proračuna.

Prikaz sastavnih dijelova proračuna kako slijedi;

PRORAČUN OPĆINE

1.OPĆI DIO

2.POSEBNI DIO

3.PLAN RAZVOJNIH

PRORAČUNAPRORAČUNA

- Račun prihoda i rashoda
- Račun financiranja
- PROGRAMI

PROGRAMA

- Plan rashoda i izdataka proračunskih korisnika
- aktivnosti
- projekti

- Ciljevi
- Prioriteti

Prihodi i primici, rashodi i izdaci proračuna i financijskog plana iskazuju se prema proračunskim klasifikacijama kako slijedi;

- Organizacijska* (međusobno povezane cjeline proračuna koji materijalnim sredstvima ostvaruju postavljene ciljeve)
- Programska* (sadrži aktivnosti i projekte povezane zajedničkim ciljem)
- Ekonomska* (sadrži prihode i primitke i rashode i izdatke prema njihovoj ekonomskoj namjeni)
- Funkcijska* (sadrži rashode i izdatke razvrstane prema namjeni)
- Lokacijska* (sadrži rashode i izdatke razvrstane za RH i inozemstvo)
- Izvori* (sadrži prihode i primitke iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i namjene)

RASHODI PRORAČUNA PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI ⇒

1) Rashodi poslovanja

- a) Rashodi za zaposlene** (plaće djelatnika općine, naknade, doprinosi na plaće),
- b) Materijalni rashodi** (naknade troškova zaposlenicima, uredski materijal, energija, telefon, pošta, intelektualne usluge, reprezentacija, naknade vijećnicima, održavanje komunalne infrastrukture...),
- c) Financijski rashodi** (kamate na kredite, bankarske usluge)
- d) Subvencije** (građanima, OPG-ovima, Trgovačkim društvima u vl. Općine, novoosnovanim tvrtkama)
- e) Pomoći** (tekuće i kapitalne pomoći)
- f) Naknade građanima i kućanstvima** (troškovi koji se odnose na isplate u okviru Programa socijale i zdravstvene zaštite, Odluke vijeća i načelnika)
- g) Ostali rashodi**
 - donacije (naknade za rad udruga u kulturi, sportu, socijali, DVD-ovima, financiranju političkih stranaka i sl),

2) Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

- a) Kupnja zemljišta
- b) Kupnja ili gradnja građevinskih objekata (poslovni objekti, komunalni objekti, nogostupi, Javna rasvjeta, izgradnja lokalnih cesta i poljskih putova)

- c) Kupnja uredske oprema i namještaja
- d) Oprema za održavanje i zaštitu
- e) Sportska i glazbena oprema
- f) Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene

3) Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova

Važno je znati!

- Jedno od najvažnijih načela proračuna je da isti mora biti **uravnotežen**
- **ukupna visina planiranih prihoda mora biti istovjetna ukupnoj visini planiranih rashoda**

- ❁ određeni rashodi mogu se financirati isključivo iz određenih prihoda – namjenski prihodi

Važno je znati!

PRIHODI PRORAČUNA

- ❁ komunalni prihodi -isključivo za komunalne programe,
- ❁ Komunalni doprinos - gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- ❁ Komunalna naknada - održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- ❁ nenamjenski prihodi (porezi, ostali prihodi) moguće je financirati sve vrste rashoda, a u Općini Runovići uglavnom se troše za:
 - javne potrebe (sufinanciranje dječjih vrtića i sl)
 - materijalne rashode općine, rashode za zaposlene
 - pokriće nedostatka komunalnih prihoda u održavanju komunalne infrastrukture(Program održavanja komunalne infrastrukture viši je od prihoda koji se naplate za tu namjenu)

Važno je znati!

RASHODI PRORAČUNA

Zadani rashodi (zakonske obveze JLS)

- _ Predškolski odgoj,
- _ Osnovno školsko obrazovanje
- _ Održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- _ Gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- _ Protupožarna i civilna zaštita
- _ Izrada prostornih planova
- _ Plaće i materijalni rashodi stručnih tijela JLS

Fakultativni rashodi - osiguravanje dodatnih standarda u javnim potrebama

- _ Manifestacije, redovan rad Zaklade Runovići i udruga u kulturi
- _ Sport,
- _ Socijalni programi i zdravstvena zaštita
- _ Tehnička kultura
- _ Srednjoškolsko i visoko obrazovanje (stipendije, nagrade za izvrsnost, prijevoz, i sl.)
- _ Redovni programi u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju (sufinanciranje)

Da li se proračun može mijenjati?

- Proračun nije „statičan“ akt već se , sukladno Zakonu, može mijenjati tijekom proračunske godine

– Izmjene i dopune Proračuna(**rebalans**).

Procedura

izmjena Proračuna istovjetna je proceduri njegova donošenja:

„rebalans” predlaže načelnik, a donosi ga Općinsko vijeće

- Tijekom proračunske godine, a u slučaju da se, zbog nastanka novih obveza za proračun ili promjena gospodarskih kretanja, povećaju rashodi i/ili izdaci odnosno smanje prihodi i/ili primici, načelnik može na prijedlog Upravnog odjela nadležnog za financije obustaviti izvršavanje pojedinih rashoda i/ili izdataka
- Privremene mjere mogu trajati najviše 45 dana.

Kako se Općina može zaduživati?

Općina se može dugoročno zaduživati

- isključivo za kapitalne investicije
- Investicija planirana u Proračunu

- Prethodna suglasnost Općinskog vijeća
 - Suglasnost Vlade RH
 - **Ukupan opseg zaduženja** godišnja obveza anuiteta po zaduženju Općine kao i anuiteta po danim jamstvima i suglasnostima (trgovačkim društvima i ustanovama Općine) **ne smije prelaziti 20% prihoda proračuna** (bez prihoda od domaćih i stranih pomoći, donacija, sufinanciranja građana)
- Općina se može kratkoročno zaduživati
- Bez posebnih suglasnosti
 - Pokriće nelikvidnosti
 - Unutar jedne godine

Smjernice i obrazloženje uz proračun za 2022. godinu

Proračun Općine Runovići za 2022. godinu, prvenstveno je baziran na činjenici da se unatoč realnoj potrebi, ne uvodi novo i dodatno opterećenje stanovništva i gospodarstva tj. ne povećavaju se javna davanja

Makroekonomske pokazatelji i projekcije utemeljene su na dostupnim informacijama i statističkim podacima, te na Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2022. – 2024. godine, Ministarstva financija RH, uzimajući u obzir vlastite gospodarske i društvene specifičnosti, a ujedno pridržavajući se Zakona o proračunu i Zakona o fiskalnoj odgovornosti.

Ukupni prihodi i primici proračuna 2022. godine planirani su u iznosu od 10.000.000,00 kuna, te su u toj visini planirani i rashodi istoga.

Općina Runovići planira nastavak kapitalnih investicija :

- ✿ Dječji vrtić Runović*
- ✿ Asfaltiranje nerazvrstanih cesta na području Općine Runović*
- ✿ Izgradnja nerazvrstanih cesta, uređenje nogostupa, parkinga i javnih površina*
- ✿ Uređenje ulice i nerazvrstane ceste u naselju Bežovani - Groblje*
- ✿ Izgradnja vodoopskrbne mreže*
- ✿ Spomenik braniteljima*
- ✿ Izgradnja igrališta i popratnih sadržaja*
- ✿ Izgradnja sportskog centra Glavica*
- ✿ Dovršetak Multifunkcionalnog igrališta Pojilo*
- ✿ Izrada projektne dokumentacije biciklističke staze Podosoje - Slivno*
- ✿ Modernizacija javne rasvjete – LED svjetiljkama*
- ✿ Rasvjeta na nogometnom igralištu*
- ✿ Izgradnja sunčeve elektrana na zgradi ambulante*

- ✿ *Dom kulture Runović – istočno prizemlje*
- ✿ *Društveni dom (Ambulanta)*
- ✿ *Uređenje parkinga i groblja sv. Mihovila*
- ✿ *Objekt za skupljanje misa*
- ✿ *Izmjena poda sportske dvorane*
- ✿ *Sanacija krova i izmjena sanitarija sportske dvorane*
- ✿ *Uređenje ljetne učionice kod Dječjeg vrtića*
- ✿ *Kupnja zemljišta*
- ✿ *Hortikulturno uređenje*
- ✿ *Izrada putokaza i edukativnih tabla*
- ✿ *Infrastruktura i modernizacija Šumskih putova*
- ✿ *Biciklističke staze*
- ✿ *Nabava kontejnera za odvojeno prikupljanje otpada*

Prostorno planska dokumentacija:

- ✿ *Dokumentacija vezana uz projekt groblja*
- ✿ *Dokumentacija vezana za uknjižbu nerazvrstanih cesta Općine Runovići*
- ✿ *Dokumentacija vezana uz uknjižbu nogometnog igrališta*
- ✿ *Dokumentacija vezana uz sređivanje nerazvrstanih cesta te druga dokumentacija*

Zadržavanje visokih standarda i stečenih prava u okvirima:

- *Predškolskog odgoja i obrazovanja (sufinanciranje predškolskih programa, stipendije studentima i sufinanciranje poslijediplomskog doktorskog studija, sufinanciranje nabavke školskih udžbenika, prijevoz srednjoškolaca)*
- *Financiranje rada udruga u kulturi i športu*
- *Potpورا značajnim događanjima i manifestacijama*
- *Poboljšanje demografske situacije u općini (naknade za rođenje djeteta)*
- *Potpورا socijalno ugroženom stanovništvu*

Navedene investicije, kao što je vidljivo iz strukture prihoda od donacija uvelike ovise o dotacijama iz državnog, a dijelom i županijskog proračuna. Projektni planovi, te zahtjevi za sufinanciranje kapitalnih investicija su odaslani nadležnim ministarstvima i fondovima, no neizvjestan je njihov način, obim i vremenska dinamika sufinanciranja.

CILJEVI

Osnovni cilj proračunskoga planiranja u 2022. godini je osiguranje stabilnosti Proračuna općine i uredno izvršavanje svih preuzetih obveza

- Pozitivni pokazatelji:

- Povećanje prihoda od poreza i prireza na dohodak
- Povećanje prihoda od poreza na promet nekretnina
- Povećanje udjela prihoda za fiskalno izravnanje

- Negativni pokazatelji:

- Općenito gospodarska i trenutno politička situacija u zemlji i okruženju, te teška naplativost općinskih potraživanja
- Nepoznat je učinak punjenja prihodovne strane iz kapitalnih dotacija iz županijskog i državnog proračuna (EU)
- Zdravstvena situacija uvjetovana COVID-om

KRATKI PRIKAZ PRORAČUNA ZA PRORAČUNSKU 2022. I PROJEKCIJA ZA 2023. I 2024. GODINU

Proračun Općine Runovići za 2022.godinu s projekcijama za 2023. i 2024. godinu usvojen je na 3. sjednici Općinskog vijeća održanoj 16. prosinca 2021. godine.

Proračunom su predviđeni:

- 1.Prihodi poslovanja u iznosu 10.000.000,00 kuna
- 2.Rashodi poslovanja 5.200.000,00 kuna
- 3.Rashodi za nabavku nefinancijske imovine 4.800.000,00 kuna

Važni kontakti i korisne informacije:

Kontakt telefon:

021/849 507

e-mail adresa za izravnu komunikaciju sa Jedinstvenim upravnim
odjelom i Općinskim načelnikom:

opcina-runovici@st.t-com.hr

ili

opcina.runovici@gmail.com

Internet adresa: www.runovici.hr

Runović, listopad 2022. godine